

R e s p u b l i c a

Giacomo Leopardi /1798 - 1837/:

Sem pohleď, zde se zhlížeš,
století zpupné, hloupé,
které jsi opustilo
cestu, již od počátků dodnes kráčí
myšlenka vpřed, jež nazýváš jdeš a svému
couvání, vychloubačí,
pokroku jméno dáváš!

Narození dítěte ze z k u n a v k y.

V Británii se narodilo dítě počaté v laboratoři a je naživu. V Británii a jinde v Evropě se narodily již tři děti počaté jak řekl ve zkoušce za uplynulých 18 měsíců. Přístoto způsobu početí se přidává ovum vyňaté ženě, které by jinak nemohla родit. To početí se ovum implantuje do dělohy a tam se dále normálně vyvíjí. BBC.

Ženevská konference o bezpečnosti v Evropě.

Představitelé britského minister. zahr. věcí jsou přesvědčeni, že jednání v Ženevě kam se konference přestěhovala z Helsink zaznamenala určitý pokrok, že to však nestačí. Rozdíl mezi názory Západu a Východu o bezpečnosti je stále velký. Pokud jde o styky lidí je tento rozdíl ještě větší.

Sovětský svaz a jeho spojenci jsou ochotni jednat o rozšíření kulturní výměny avšak jen pod záštitou jednotlivých vlád a odmítají jednat o cestování jednotlivců. Socialistické delegace nechtějí ani jednat o právu prostých lidí kupovat si knihy a časopisy, poslouchat zahraniční rozhlas, shlédnout cizí filmy, stýkat se se svými příbuznými v zahraničí.

Britové doufají, že jakmile se v září na letní přestávce začnou v Ženevě nová jednání Západ a Východ zaznamenají určitý pokrok pokud jde o dohodu, která by ulehčila prostým Evropanům život. Hlas Ameriky.

Uvolňování napětí ve světě mezi SSSR a USA.

Sovětský byrokratický aparát nakládá čtenářům s občany způsobem, který nelze vysvětlit zdravým rozumem. Proto může být podle Keatleyho "d'étant" příležitostí pro Sovětský svaz získat na vážnosti, které tolik touží. Keatley píše:

To neznámé zdiskreditovanou teorií konvergence podle které se Východ a Západ vyvíjejí v něco sobě podobného. Pevně věřím, že sovětské pohotovky jsou přátelské. Mezi hypokryfy vlněnoucí elitou je ještě mnoho ideologů, kteří se budou všemožně usilovat o rozšíření svého druhu socialismu. Holik z článku Roberta Keatleyho v listě "Wall Street Journal".

Uvodník listu "Indianapolis News" vyjádřuje přesvědčení že "d'étant" přispívá k procesu uvolnění sám o sobě. Jakkoliv by si sovětská vláda přáli sklízet výsledky širokých mezinárodních styků, ale při tom zachovávat své občany v izolaci - nemohou. Pres veškerou regimentaci se jejich kontrola vždy o něco málo zmenší jakmile pootevrou dveře. List potom uvádí některé příklady:

Všichni disidenti, kteří byli kdysi hrubě posíláni do žalářů nebo na Sibiř jsou nyní buď na živu a pokračují v knižce anebo jim bylo dovoleno odejít. Podzemní noviny se široce čtou, vysílání "Hlas Ameriky" není rušeno, řada ruských církví roste, loni navštívilo Rusko 91.000 amerických turistů. Ruský tisk ačkoliv stále ještě velmi zaujatý a nepřesný již nezobrazuje Spojené státy jako bezohledné válečné štváče. To byl citát z listu "Indianapolis News".

Senátor J a c k s o n v oposici.

Zarputilým odpůrcem "d'étant" je senátor Jackson. komentátor listu "Washington Post" John Breiden dozrává, že senátor Jackson zní jako hlas ze studené války, ale dodává že by snad měl být považován za užitečný hlas. Píše:

Většina dospělých Američanů si pamatují studenou válku a senátor Jackson

je pro nás ukazatelem jak daleko jsme od těch dob došli a jak daleko jsme změnili své názory. Americký státní tajemník Kissinger zastává stanovisko, že uvolnění je nutné pro existenci v nukleárním věku. Bez ohledu na uvolnění je vzájemný strach věcí, která nám dovoluje přežít. Breden k tomu dodává: Hlas tohoto posledního bojovníka studené války je odhodlaný a ne příliš nadějný. Nevím jak by jeho stanovisko mohlo kdy přispět ke snížení rozpočtů na obranu. Myslím však že to není nerozumný hlas. Můžeme se s ním přít, můžeme mu odporovat, pokusit se zodpovědět pochyby, které vzbuzuje. Ale je to užitečný protilék proti přílišnému optimismu. A je dobře, že je mezi námi.

Zdražování v M a ě a r s k u.

Zvýšení cen, které bude mít bezprostřední účinek na kapsu prostého maďarského občana je až 40% stoupnutí maloobchodních cen prodeje benzínu a nafty na topení, dále 25% zvýšení cen domácího paliva jako je koks a svítiplyn. Prázděpodobně zdvojnásobit náklady na ropu pro prům. slové spotřebitele bude mít nejvážnější důsledky pro maďarské hospodářství. Původně plánovali, aby toto opatření vstoupilo v platnost na budoucí rok, ale skutečnost, že účinnost těchto cen byla urychlená už od podzimu znamená, že maďarští plánovači pokládají tyto opatření za ještě nutnější než se předpokládalo.

Vrchnosti připisují toto zdražení stálému stoupaní cen na světových trzích. Asi tak před rokem začali vlády východního bloku uznávat, že jejich centralizované státem řízené hospodářství jsou ovlivňovány vývojovými trendy světového obchodu. Jako je na př. inflace na Západě a nedostatek ve světové energetice V lednu letošního roku Polsko téměř zdvojnásobilo cenu benzínu pro spotřebitele a na jaře toto zvýšení provedli v Československu a zdůvodnili toto rozhodnutí svými zvýšenými obchodními vztahy s t.zv. kapitalistickými zeměmi.

Obzvlášť Maďarsko je citlivé na světové ceny, dvě pětiny národního důchodu pocházejí tam ze zahraničního obchodu. Což je více než ve většině ostatních socialistických zemí. Ve smyslu hospodářské reformy z r. 1968 se stalo Maďarsko ještě přístupnější a svou cenovou hladinu učinilo pružnější. Nejpřekvapivější na oznámení z Budapešti není to, že ho vyčali, ale to že jim to trvalo až tak dlouho. Až donedávna se Maďarsku dařilo držet si hladinu cen v zahraničním obchodě poměrně stálou a to i přes vývoj hospodářských světových trendů. Klíčem tomuto úspěchu byly velké dovozní subvence, pomocí kterých se maďarským vrchnostem dařilo rušit inflační účinky světových cen. Plánovači v Budapešti si však dále dělají starosti jak dlouho bude moci vyplácet tak velké subvence. Už tento měsíc vláda oznámila snížení subvencí na dovážení některého zahraničního zboží. Z toho plyne, že průmysl bude moci brzo muset snážit náklady opravdových světových cen. (tázkou, která trápí nyní mnohé Maďary je zda bude moci možno udržet současnou hladinu cen jiného zboží než jsou pohodné hmoty a energetické zdroje. Do jisté míry budou zvýšené ceny uhrazeny průměrným 2 % zvýšením mezd průmyslových dělníků, které vláda oznámila též minulý víkend a novým zvýšením penzijních a jiných důchodů. Ale toto zvýšení platů sotva stačí na uhrazení toho stoupnutí cen, které se tohoto roku dotěčka odehrálo v Maďarsku.

Jiné země východního bloku budou se zájmem sledovat Maďarsko v následujících měsících, aby se přesvědčili jak si Maďarsko bude umět poradit s tímto prvním soustavným pokusem o vyřešení účinků stoupajících cen na světových trzích. To byla poznámka Richarda Owena z BBC.